

Pasaulinė pinigų savaitė

2025 m. kovo 17–23 d.

DISKUSIJOS GAIRĖS

(pamokos, klasės valandėlės arba renginio metu, arba kt.)

Skirta mokytojams ir visiems, kurie organizuoja Pasaulinei pinigų savaitei 2025 skirtą veiklą

Tikslas

Supažindinti su *finfluencerių* reiškiniu, aptarti jų įtaką, riziką ir mokyti kritiškai vertinti informaciją apie finansus.

Diskusijos struktūra

1. Trumpas įvadas apie finansinės informacijos gausą ir *finfluencerių* populiarėjimą.

- Paaiškinkite, kad *finfluenceriai* yra asmenys, kurie dalijasi savo nuomone ir patarimais apie finansus socialiniuose tinkluose. Jie gali turėti daug sekėjų, tačiau nebūtinai turi išsilavinimą finansų srityje ar ilgametės patirties.
- Pabrėžkite, kad finansų ekspertai yra profesionalai, kurie yra baigę atitinkamas studijas ir turi patirties finansų srityje. Jie gali dirbti bankuose, turto valdymo bendrovėse ar kitose finansų institucijose.

2. Problemos iškėlimas: augantis susirūpinimas dėl informacijos patikimumo ir *finfluencerių* įtakos (ne visada tikrai geros) finansiniams sprendimams, „gerieji“ ir „blogieji“ *finfluenceriai*.

- Aptarkite, kad *finfluenceriai* gali būti šališki, nes jie gali gauti atlygį už tam tikrų produktų ar paslaugų reklamą.
- Paaiškinkite, kad *finfluencerių* patarimai gali būti ne visada tinkami visiems žmonėms, nes kiekvieno žmogaus finansinė padėtis ir patirtis yra skirtinga.

3. Siūlome aptarti šiuos klausimus:

Kaip atpažinti patikimą finansinę informaciją?

- Mokykite atkreipti dėmesį į informacijos šaltinį. Ar tai yra patikima institucija, ar asmuo, kuris turi daug žinių ir patirties finansų srityje?
- Skatinkite mokinius patikrinti informaciją iš kelių šaltinių. Ar ta pati informacija yra pateikiama ir kituose šaltiniuose?
- Mokykite mokinius atskirti faktus nuo nuomonių. Ar informacija pagrįsta faktais, ar tai tik autoriaus nuomonė?
- Aptarkite, kokios yra dažniausios manipuliavimo taktikos, pavyzdžiui, baimės skatinimas, emocinis poveikis, autoriteto citavimas ir pan.

Kokia rizika ir kokių pavojų kyla, kai pasikliaujama tik finfluencerių patarimais?

- Šališkumas ir interesų konfliktas. *Finfluenceriai* gali būti remiami įmonių arba gauti atlygį už tam tikrų produktų ar paslaugų reklamavimą. Dėl to jų patarimai gali būti šališki ir neparodyti tikrosios situacijos.
- Emocinis poveikis. *Finfluenceriai* gali bandyti paveikti savo sekėjus emociškai, skatindami juos priimti sprendimus, pagrįstus baime ar godumu. Tai gali paskatinti neapgalvotus ir rizikingus finansinius sprendimus.

Kodėl svarbu tai žinoti ir apie tai kalbėti?

- Žmonių pinigai. Daugelis žmonių pasikliauja patarimais, kai priima svarbius finansinius sprendimus. Jei patarimai klaidingi, žmonės gali prarasti pinigus.
- Atsakomybė. Kai turi daug sekėjų, turi ir didelę atsakomybę. *Ar influenceriai* tikrai gerai supranta šią atsakomybę?
- Sąžiningumas. Ar visada aišku, kada *influenceris* tiesiog dalijasi savo nuomone, o kada bando kažką parduoti arba įbrukti?
- Asmeninė atsakomybė. Kiek kiekvienas iš mūsų esame atsakingi už tai, ką kalbame, ir už savo finansinius sprendimus?

Kaip elgtis su finansine informacija iš įvairių šaltinių?

- Skatinkite mokinius būti kritiškais ir nepasitikėti viskuo, ką perskaito arba išgirsta.
- Mokykite mokinius vertinti informaciją ir daryti savo išvadas.
- Pabrėžkite, kad svarbu pasitarti su finansų specialistu, jei kyla abejonių ar klausimų.

Kur galima rasti patikimos finansinės informacijos?

- Pateikite mokiniams patikimų finansinių informacijos šaltinių sąrašą (pvz., Lietuvos banko, Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos interneto svetainės).
- Parodykite mokiniams, kaip naudotis šiomis svetainėmis ir kaip rasti reikiamos informacijos.

Kad diskusija būtų įdomesnė ir interaktyvesnė:

- Naudokite vaizdo įrašus, nuotraukas ir kitą vaizdinę medžiagą.
- Kvieskitės finansų specialistus.
- Organizuokite viktoriną, debatus, konkursą ar kt.
- Skatinkite mokinius aktyviai dalyvauti diskusijoje ir dalytis savo nuomonėmis.